



Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, мясцкома, камітэта ЛКСМБ і прафкома
Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна

№ 21 (366)

Пятніца, 22 мая 1959 года

Цана 20 кап.



ХУТКА ЭКЗАМЕН...

Фотаэцюд А. ШРУБКА.

ЭКЗАМЕНЫ ПАЧАЛІСЯ

Вясенняя сесія не вельмі прыемная для студэнтаў: на вуліцы столькі святла, сонца, кветак, а тут сядзі ў кабінетах над падручнікамі. Але нічога не зробіш: вучоба патрабуе цярплівасці і настойлівасці.

Многія студэнты ўжо пачалі здаваць экзамены. Першымі былі біёлагі. У іх раней, чым на другіх факультэтах, пачалася сесія, а разам з ёю трывогі і хваляванні.

Першы курс здаў гісторыю КПСС. Вынікі нядрэнныя: выдатныя і добрыя адзнакі атрымалі студэнты Рая Белагалоўка, Ларыса Жыгалка, Яўген Марозаў і многія другія.

На другім курсе быў экзамен па заалогіі хрыбетных. Бадай

што, гэты курс зараз ідзе ўперадзе. У першай групе з 8 чалавек — шэсць атрымалі пяціркі. Амаль такія ж вынікі і ў другіх групах. На «выдатна» здалі Аляксандр Малашэвіч, Юрась Вязовіч, Сяргей Бортнік.

Чацвёртакурснікі здалі ўжо два экзамены: «Фауну БССР» і замежную мову. Па першаму прадмету выдатныя адзнакі атрымалі Рыта Уласава, Іра Фрыд, па другому — на «выдатна» і «добра» адказалі Ліна Псарова, Уладзімір Навуменка, Тамара Казлова і другія.

Гарачы час зараз у біёлагаў. Трэба сказаць, што ўсе адчуваюць вялікую адказнасць. Аб гэтым добра сведчаць першыя вынікі экзаменаў.

М. ШЫМАНСКИ.

ГЭТА НЕ ВЫПАДКОВАСЦЬ

Месяц май... Які квяцісты, які цудоўны ён у гэтым годзе! І хоць зусім зараз мала вольнага часу ў студэнтаў-чацвёртакурснікаў хімфака, але ўсё ж майскія дні і для іх напоўнены водарам бэзу і радасцю ад вынікаў экзаменацыйнай сесіі. Ды і як не радавацца, калі ўвесь курс так наспяхова здае экзамены — ніводнай незадавальняючай адзнакі.

Відаць нямала аддалі працы чацвёртакурснікі, каб засвоіць матэрыял, а потым замацаваць веды на практыцы, у лабараторыях.

І вось раніцай 19 мая пачаўся экзамен па калоднай хіміі — і ад экзаменатара адзін за другім сталі выходзіць радасна ўсхваляваныя героі дня Е. Самусевіч, Р. Рагожына, А. Харэвіч, Н. Гарошка, В. Базыльчык, Г. Браніцкі — усе атрымалі «выдатна»!



НА ЗДЫМКУ: адказвае студэнтка Раксана Рагожына.
Фота А. ШРУБКА. Тэкст П. КРЫВАНОЖАНКІ.

Бярыце прыклад з камуністаў

ЗНОЎ СЕСІЯ... Зноў каля дзярэй аўдыторыі студэнты чакаюць чаргі для здачы экзамена, хваляюцца і радуецца. А для хваляванняў і радасці падстаў багата.

Здаецца ўсё ведаеш, а ўсё ж адчуваеш, што ў адным з месц не давучыў як патрэбна. А раптам якраз гэта пытанне і трапіць? А тут яшчэ хто-небудзь выйдзе і скажа:

— Атрымаў тройку... Тут і пайшло. Слабейшыя зусім духам падаюць. Нават Фёдар Пятровіч, і той гаворыць:

— Здаецца, нічога не ведаю. Але лепш не гаварыць бы аб гэтым сярод дзяўчат. Ніхто не верыць. Люда Бяспалава, стараста групы, ідзе на яго ў «атаку».

— Федзя, ты зноў прыкідваешся, не інакш.

Фёдар адмоўна ківае галавой. І калі на Пятровіча, як гавораць, «насядаюць» яшчэ мацней, ён згаджаецца:

— Ведаю, ведаю, ды малавата.

Фёдар, безумоўна, ведае і ведамі сваімі ахвотна дзеліцца з аднакурснікамі. Сёння перад здачай гісторыі КПСС каля яго сабралася цэлая купка. Ідзе апошняя перадэкзаменацыйная «кансультацыя».

У РЕКТАРАЦЕ БДУ

Адбылося пасяджэнне рэктарата ўніверсітэта. На парадку дня абмяркоўвалі наступныя пытанні: аб спартыўным лагэры, аб ходзе абароны дыпломных работ і падрыхтоўцы да сесіі. У сваім рашэнні рэктарат адобрыў ініцыятыву кафедры фізвыхавання па арганізацыі спартыўнага лагэру, адзначыў, што колькасць падрыхтоўчых павінна складаць 150 чалавек. Кошт пуцёўкі не павінен перавышаць 150 рублёў.

Заслухаўшы інфармацыю дэканаў факультэтаў аб ходзе абароны дыпломных работ і падрыхтоўцы да сесіі, рэктарат адзначыў, што на некаторых факультэтах назіраецца ненармальнае кіраўніцтва дыпломнымі работамі. Так, на філалагічным факультэце на аднаго навуковага кіраўніка прыходзіцца 10—15 дыпломнікаў. Было вырашана, што, пачынаючы з наступнага навучальнага года, размеркаванне дыпломных работ правесці да 5 верасня, а з 15 верасня кожны факультэт павінен мець графік абароны дыпломных работ. Адзначана, што на факультэтах (матфак, біяфак) маюцца студэнты, якія не ліквідавалі запазычанасцей з мінулых сесій.

Разглядалася пытанне аб адказным сакратару прыёмнай камісіі. Адказным сакратаром назначаны дэкан геаграфічнага факультэта А. М. Андрушчанка. Рэктарат прыняў рашэнне аб аб'ядленні конкурсу на замяшчэнне выкладчыцкіх пасадаў у 1959 годзе.

М. БАНДАРЭНКА.

Адзін за другім здаюць студэнты. Хоць пяціркі і не багата, але троек таксама мала.

Падыйшла чарга і да Фёдара. З хваляваннем выпягнуў ён білет. Прачытаў першае, другое, трэцяе пытанне. «Ведаю ўсё», — падумаў пра сябе. А праз некалькі мінут Фёдар сядзеў перад экзаменатарам. Адказаў упэўнена, грунтоўна. Адчувалася, што хлопец добра ведае матэрыял. Па заслугах атрымаў Фёдар адзнаку «выдатна».

Георгій Рылюк захварэў у самым пачатку падрыхтоўкі да экзаменаў. І тым не менш за два дні паспеў паўтарыць увесь матэрыял. Другі б не пайшоў бы здаваць. Але Георгій не хацеў адставаць ад таварышоў. І здаў на чацвёрку. Відаць добра рыхтаваўся да семінарскіх заняткаў у семестры. Сябры з вялікай радасцю віншавалі свайго таварыша.

Камуніст Фёдар Пятровіч і кандыдат КПСС Георгій Рылюк паказваюць прыклад усюды. Сваю першую сесію Фёдар здаў на выдатна, Георгій — на добра.

ДОВРЫЯ ВЫНІКІ

На днях студэнты II курса адзялення журналістыкі здалі апошні залік па курсу сучаснай беларускай мовы. Усяго па гэтай дысцыпліне было два экзамены і два залікі.

Вынікі экзаменаў і залікаў гавораць аб тым, што студэнты курса атрымалі добрыя веды па беларускай мове. І гэта не выпадкова. Выкладчык Ірына Міхайлаўна Шчарбакова, якая вяла гэты прадмет, чытала вельмі змястоўныя лекцыі. Добра праводзіла яна і практычныя заняткі. На гэтых занятках студэнты часта рабілі пераклады з рускай мовы на беларускую і, наадварот, з беларускай на рускую, што вельмі карысна для будучых журналістаў. Вось чаму студэнты Я. Ляхаў, С. Палікоў, Р. Струц і Я. Пракоп'еў, якія раней не вывучалі беларускую мову, змаглі паспяхова ёю авалодаць.

«Выдатна» Пятровіча было не адзіным.

Грунтоўны адказ на ўсе пытанні білета дала і Марыя Пракаповіч. Не дарэмна ж экзаменатар назваў яе імем адным з першых:

— Аб ёй абавязкова трэба напісаць.

Нельга не сказаць аб сяброўцы Марыі — Бацечка. Гэта простая, сціплая дзяўчына заваявала павыгу аднакурснікаў. І ў быту, і ў вучобе многім патрэбна браць з яе прыклад. Адказ Марыі быў таксама адцен вышэйшай адзнакай.

Галіна Кавальчук прышла да нас у другім семестры з завочнага аддзялення. Але дзяўчына не адстае ў вучобе. Яна і Пятро Рагач, Іван Гурда, Валянціна Мельнікава таксама атрымалі выдатныя адзнакі. У цэлым на экзаменах па гісторыі КПСС студэнты I курса геаграфічнага факультэта паказалі трывалыя веды. Іх адказы сведчылі аб тым, што яны добра ведаюць шлях нашай роднай Камуністычнай партыі.

А. РУСІНОВІЧ.

Практычныя заняткі на курсе праходзілі вельмі актыўна. Часта пісалі кантрольныя дыктанты.

Лепшыя веды на экзаменах і заліках паказалі Нэля Кліменка, Анатоль Падбярэзны, Віктар Вольскі, Ігар Хадамовіч і Уладзімір Паўлаў.

У. НАВАЛЬКОУ.



У гады, калі савецкі народ, перамогшы ў грамадзянскай вайне, пачаў аднаўленне народнай гаспадаркі, камсамольцы 16 друкарні Краснапрэсенскага раёна г. Масквы правялі першы збор першага піянерскага атрада. 19 мая гэтага года наш народ адзначыў 37 год з дня нараджэння піянерскай арганізацыі.

НА ЗДЫМКУ: юныя піянеры на вуліцах г. Мінска.
Фота А. ШРУБКА. Тэкст Г. АМЕЛЬЧАНКІ.

ВЕЧАР СУСТРЭЧЫ

і крыху аб нашым шэфстве

ГЭТЫМІ ДНЯМІ ў актавай залі гуманітарнага корпусу адбылася сустрэча студэнтаў з наватарамі вытворчасці, вядучымі канструктарамі і членамі брыгад камуністычнай працы заводаў сталіцы. Гасцямі ў студэнтаў былі рабочыя і служачыя МТЗ, МАЗ і завода аўтаматычных ліній.

Вядучы канструктар Мінскага трактарнага завода т. Шулай пазнаёміў слухачоў з перспектывамі росту выпуску трактараў у гэтай сямігодцы. Ён падрабязна расказаў аб сканструйраваных на заводзе новых трактарах маркі «МТЗ-50» і «МТЗ-60», іх эканамічных і тэхнічных перавагах перад сваімі папярэднікамі. Прысутныя ў залі з цікавасцю разглядалі фотаздымкі трактараў новых моделаў.

Мінскі завод аўтаматычных ліній з'яўляецца буйнейшым у краіне. Даволі сказаць, што ў ліку яго заказчыкаў ёсць такія заводы масавай вытворчасці, як ЗІІ, ГАЗ, Ростсельмаш, МТЗ, завод малалітражных аўтамабіляў, аўтаматычных ліній і інш. Канструктар завода т. Бодрын падрабязна расказаў аб рабоце канструктарскага бюро завода, аб вельмі складанай, цяжкай і разам з тым цікавай працы канструктараў.

Цікавымі былі таксама выступленні наватараў завода аўтаматычных ліній тт. Вайненкава і Віташ-

кевіча, члена брыгады камуністычнай працы МАЗа т. Кныш. Яны расказалі аб працоўных буднях рабочых завода, іх імкненні жыць і працаваць па-камуністычнаму.

У заключэнне вечара сіламі студэнтаў быў дадзены вялікі канцэрт.

Нашы сувязі з рабочымі завода не павінны абмяжоўвацца толькі арганізацый сумесных вечароў адпачынку. У дні, калі з кожным днём усё шырэй разгортваецца спартыўнае захапленне выканання сямігадовага плана, кожны імкнецца ўнесці часцінку сваёй скромнай працы ў гэты ўсенародных рух.

Лікі ўклад могуць унесці ў гэтую справу нашы студэнты, апрача выканання свайго асноўнага абавязку — добра вучыцца?

Рабочыя, уключыўшыся ў спартыўны захапленне брыгад камуністычнай працы ўзялі абавязальства не толькі працаваць па-камуністычнаму, але і пастаянна павышаць свой адукацыйны ўзровень. Многія з іх сустракаюцца з немалымі цяжкасцямі пры вывучэнні замежнай мовы, матэматыкі і іншых прадметаў. Задача нашых студэнтаў — дапамагчы рабочым авалодаць ведамі, лепшых з іх рыхтаваць да паступлення ў ВУЗ.

Л. СЯНЮТА.

ДЫПЛОМНЫЯ АЦЭНЕННЫ „НА ВЫДАТНА“

Абарона дыпломных работ па кафедры фізіялогіі чалавека і жывёл была лагічным завяршэннем той работы, якую вялі студэнты некалькі год запар. Нездарма ж яны ўдзельнічалі ў навуковай і ў клінічнай канферэнцыях. Апошнія матчыма было толькі ў сілу таго, што тэматыка дыпломных работ прадываляла патрэбамі клінікі. Так дыпломныя работы Н. Кошкінай і Л. Панцялеевай (кіраўнік прафесар Г. С. Юньёў) былі прысвечаны электрафізіялагічнай характарыстыцы псіхічнай рэакцыі чалавека. Свае даследаванні студэнты праводзілі на базі клінічнага інстытута неўралогіі, а таксама на кафедры. Даклад аб рабоце дыпламантаў з вялікай цікавасцю быў выслуханы на клінічнай канферэнцыі інстытута неўралогіі, нейрахірургіі і фізіятэрапіі.

У пратаколе пасяджэння было адзначана, што «...паведамленне мае ў сябе шырокі даследчы матэрыял, які атрыманы дакладнай электроннаграфічнай метадыкай. Гэты матэрыял акрамя тэарэтычнага значэння можа быць выкарыстаны ў далейшых даследаваннях пры клініцы нервовых хвароб (у дыягнастычных і кантрольна-тэрапеўтычных мэтах)». Вялікі поспех даклада быў падрыхтаваны карпатлівай трохгадовай работай Н. Кошкінай і Л. Панцялеевай.

Дыпломныя работы І. Качуры, І. Саладоўнікавай (кіраўнік праф. Г. С. Юньёў) былі прысвечаны цікаваму і даволі складанаму пытанню — вывучэнню ўплыву нервовых працэсаў галаўнога мозгу на рэфлектарную дзейнасць шкільнай мускулатуры. І. Саладоўнікава і І. Качура засвоілі складаную электроннаграфічную метадыку.

Дыпломная работа Г. Ластаўчанкі (кіраўнік Б. Ф. Осіпаў) была прысвечана вывучэнню рэакцыі дыхальнага цэнтру на ўздзеянне нізкіх і высокіх тэмператур. Сабраны

дыпламантам матэрыял будзе выкарыстаны ў далейшых даследаваннях рэфлектарнай дзейнасці дыхальнага цэнтру пры розных стадах гіпатэрыі (паніжэнні тэмпературы цела). Эксперыментальны матэрыял Г. Ластаўчанкі мае і самастойнае навуковае значэнне.

Усе абароненыя дыпломныя работы ацэнены на «выдатна». Б. ОСІПАЎ.

НА КОНКУРС

МАЁРА ІВАНА САСНОВА і лейтэнанта Аляксея Гасцева прыпыніў на гэтай станцыі графік руху паяздоў. У чаканні цягніка лейтэнант паглыбіўся ў купленую ў станцыйным кіёску газету.

— Пра хлапчука аднаго пішуць, пра піянера, а, наогул, цікава, — толькі раз адарваўшыся ад газеты, наведваў ён.

— Ну, калі цікава, чытай уголас, — Іван Пятровіч прысаджаваецца ля Аляксея на цвёрдую вакзальную лаву.

«Колькі разоў патаемнымі сцэжкамі Свідэльскіх лясоў прыносіў Саша ў атрад каштоўныя звесткі аб размяшчэнні, а часам і аб намерах фашыстаў! Колькі разоў!»

...Але аднойчы разведчык Саша Салаўнюк не вярнуўся ў атрад ва ўмоўлены час. На месце праз Нёман хлопчыка затрымаў нямецкі вартавы. Па вуліцы вёскі Лунная, жыхары якой былі вывезены гітлераўцамі ў Азарыцкі лагер, яго даставілі на матацыкле ў штаб.

— Аджуль і куды крочыш, хлапчук? — на рускай мове запытаў тоўстаморды афіцэр.

— З хутара да цёткі Лізы, — ба-

ПАКІНУЦЬ СЛЕД У ЖЫЦЦІ

Хутка нашы п'яцікурснікі, атрымаўшы ўніверсітэцкія дыплумы, пакінуць факультэт. Няма сумнення, што тых з іх, хто правільна разумее жыццё, чакае вялікая творчая праца і сапраўднае шчасце. А тых на курсе выключная большасць.

Усё ж такі, хоць мы і ведаем, што людзі ідуць на справу, дзеля якой прыйшлі да нас і вучыліся, развітвацца пасля пяці гадоў сумеснай работы крыху сумнавата.

Ды і сама думка аб тым, што праз якія два месяцы не будзе на факультэце чулай і спагадлівай Май Сялявай, таленавітай Іны Кабайлавай, чэснага і прынцыповага Геся, усімі любімага майстра слова Міхалковіча, самахварных актывістаў СХТ Галі Галноўскай і Тоны Жарынай, сціплых і добрасумленных працаўнікоў Тані Лебедэвай, Алы Бокуць, Ані Шчарбановай, Тані Сокалавай і многіх, многіх іншых — не адразу ўкладваецца ў галаву.

За буднічнымі справамі мы не заўважылі, калі і як гэтыя людзі выраслі і сталі патрэбнымі калектыву. І толькі зараз, перад самым развітаннем, стала відавочным, што ідуць ад нас зусім не тыя людзі, якія прыйшлі пяць гадоў назад

з-за школьнай парты, а справы іх пакінулі вялікі і глыбокі след у памяці ўсяго калектыву.

Успомнім, як дрэнна ішлі справы ў самым пачатку і як цяжка зжываліся паміж сабою аднакурснікі. Але вось паявіліся нашы першыя цаліннікі і заклалі асновы першых поспехаў.

Свайёй працай на цаліне яны заслужылі ганаровую славу для ўсяго нашага факультэта; праца на цалінных землях стала традыцыяй, а ўдзельнікі гэтай першай паездкі сілалі ядро будучага насамоўскага актыву на факультэце. Таксама ў працы, але ўжо на калгасных палях Беларусі ўзнікла брыгада энтузіястаў, якія выконвалі па 1,5—2 нормы ў дзень, а затым асноўная частка іменна гэтай брыгады склала ядро студэнтаў-генетыкаў, якія правялі грандыёзную эксперыментальную работу ў Чырвоным Урочышчы.

Прайшло няшмат часу, і гэты курс на чале з тройчы цаліннікам Мікалаем Гесем і Валянцінам Міхалковічам стварае ядро рэдакцыйнага калектыву, які выводзіць нашу газету на першае месца ва ўніверсітэце.

Галя Галноўская, Тома Жарына, Міна Кабайлава і іншыя нанцен-

туюць вакол сябе членаў СХТ і ўносяць жывы струмень ва ўсё навуковае студэнцкае жыццё.

Нарэшце, гэты ж курс выступас ініцыятарам высокароднай справы — пасадкі алеі выпускнікоў, якая сімвалізуе той надзвычайны факт, што выхаванцы біяфака прысвячаюць сябе служэнню біялогіі, навуцы, што працуе ў імля зацвярджэння жыцця і міру.

Усе гэтыя справы добрыя, і іх доўга будучы ўспамінаць на факультэце.

Але самае адметнае ў гэтым годзе да выхаваных людзей.

Нашаму будучаму аднальнява патрэбна як выхаванне дзяцей, якія вызначаць далейшую гісторыю нашай краіны, так і ўладарнае ўмяшанне ў працэсы, якія адбываюцца ў жывых арганізмах. А гэта значыць, што ўсе нашы выпускнікі маюць усё неабходнае для ўдзелу ў грандыёзных справах нашай эпохі.

Хочацца пажадаць дарагім нашым выпускнікам высока неспісцяг перадавай савецкай навуцы і культуры ўсюды, куды б яны ні папалі.

А. І. ПАЛІЛАЎ,

(Насценгазета біялагічнага факультэта «За мічурынскую біялогію»).



НА ЗДЫМКУ: у медпункце ўніверсітэта. Урач Р. С. Баршчова ўважліва слухае, на што скардзіца наведвальнік. Фота А. ШРУБКА.

БЕССМЯРОТНАЯ КНИГА

19 мая адбылася навуковая сесія, прысвечаная п'яцідзясяцігоддзю з дня выхада ў свет кнігі У. І. Леніна «Матэрыялізм і эмпірыякрытыцызм». Адкрыў сесію рэктар БДУ акадэмік А. Н. Сеўчанка. З дакладамі на сесіі выступілі акадэмікі М. В. Турбін і М. В. Ельшэвіч, прафесар І. М. Лушчыцкі, дацэнт В. І. Сцяпанав. З асаблівай цікавасцю быў выслухан даклад акадэміка М. В. Турбіна на тэму «У. І. Ленін і філасофскія пытанні сучаснай біялагічнай навуцы».

Н. КРЫСЬКО.

ВЯРТАННЕ

НА РЫС

саногі абадранец пакасіў вочкі на пусты бідончык, які браў з сабою для маскіроўкі.

— Ах, за млекам! Я цябе ўжо ведаў, — хідна ўсміхнуўся немец. — Эвакуіравалася твая цётка, фруа Луіза...

На сталы трывожна зазвінеў тэлефон. Лапочучы ў трубку штоосьці па-свойму, афіцэр кінуў увайшоўшаму салдату, і той адвёў юнага арыштанта ў склеп, замкнуў яго там.

«Чаму не дапытвалі, чаму не катавалі? — разважаў Саша і страшэнныя думкі лезлі ў галаву: — Няўжо Лізавета Кірылаўна раптам прадалася?! А яшчэ настаўніца, называецца... А можа і яе цяпер катуюць дзе-небудзь?»

...Хоць у склепе было халаднавата, аднак хлопчык мімаволі заснуў у кутку на дашчатай падлозе, падклаўшы пад галаву замест падушкі сваю маленькую далонь. Праснуўся ён ад шматгалоса гулу матараў над галавой. «Самалёты нашы! — здагадаўся Саша і тут жа засмутаваў: — Лётчыкам каар-

дынаты дакладныя патрэбы, а я не змог...сяджу тут, як у труне якой».

У крацістым акеане над самай столлю начное неба нечакана ўспыхнула, асвятлялася ракетай, і праз некалькі секунд зямля так уздрыгнула, што хлопчык бяццам мячык паяцеў пад якіясьці стэлажы; намерсе затрашчала, загрымела, пасыпаўся пясок. Фугасная бомба ўпала паміж хлявом і склепам. «Уцякаць, хутчэй адсюль!» — вырашыў піянер, заўважыўшы, што столь склепа ў адным месцы зусім разбурана. Ля хлява, які ад фугаскі ператварыўся ў кучу бярвенняў і жэрдак, ён наткнуўся на труп гітлераўца. Побач валяўся аўтамат. Хлопчык сханіў яго, прыпаў да зямлі.

Бомбы ўзрываліся дзесяці за вёскай, а тут, справа і злева, у садах схаваліся цягачы з боепрыпасамі і самаходныя гарматы «фердынанды». Зусім блізка, па той бок вуліцы, з прыкрыцця біла зенітка, гарланілі фашысцкія афіцэры на сваіх салдат. «Пачайце, будзе і вам», — не стрымаў нянавісці юны мейсціца і запусціў руку ў карман фашыста-мярняка, знайшоў запальнічку і па-

поўз да разбуранага хлява. Імгненне — і полымя тонкім струменчыкам пераскочыла на салому, разрастаючыся палезла на страху.

Не паспеў Саша адпаўзі і сціпі крокаў, як агромісты нажар вырае за яго плячыма, асвятліў усё навакол. У вышыні ўзвыў стабілізатар падаючай бомбы, і хлопчык захацеў паглядзець, як узляцце ў паветра абломкі фашысцкіх «фердынандаў», аднак...

Аглушальны выбух так страшыў яго, што ён на момант прапала з-пад ног, паветраная хваля тупа, але балюча ўдарыла ў грудзі і твар; у вачах на міг успыхнулі вогненныя кругі, і яму адалося, што ён падае кудысьці ў бездань».

Лейтэнант скончыў, згарнуў газету.

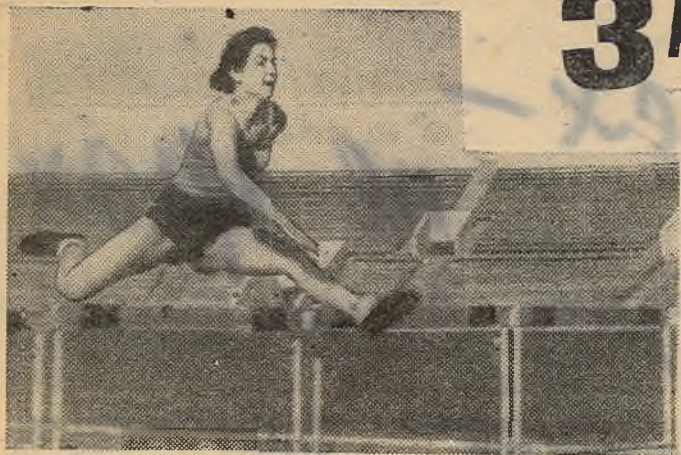
— Няўжо на гэтым і канчаецца апавяданне? — спытаў Іван Пятровіч.

— Не, у газеце — «Працяг будзе», а што?

— У партызанскім атрадзе ў нас быў такі ж хлапчук. Можа гэта аб ім пішуць, — пачаў успамінаць майёр. — Не ведаю, ці застаўся ён жывым...

Падшоў цягнік. Разам з майёрам і лейтэнантам у вагон падняліся двое хлопцаў.

ЗАКЛЮЧНЫЯ СТАРТЫ СПАРТАКІЯДЫ



Па-майстэрску пераадолюе бар'еры Яўгенія Гурвіч.

100 М. ЗА 10,8 СЕК!

ДВА ГАДЫ спрынтэры ўніверсітэта беспаспяхова штурмавалі рэкорд на 100 метраў, які раўняўся 11,1 секундзе і быў устаноўлены ў 1956 годзе студэнтам гістфака У. Цітком. Ніякага рэкорд «вісеў» на валаску, але палепшыць яго не ўдавалася.

І вось на старт самай кароткай дыстанцыі выйшаў студэнт гістфака С. Сонцаў. Многія балельшчыкі захапляліся імклівым бегам маладога спартсмена. Ужо ў папярэдніх забеггах ён паказаў час лепш 11 секунд, а ў фінале прабеж 100 ме-

траў за 10,8 секунды, палепшыўшы рэкорд адразу на 0,3 секунды. Другое месца заняў У. Гараў—11,2 сек. На трэцім месцы на фінішы з добрым часам быў студэнт юрфака В. Бараўцоў—11,3 секунды.

МОЛАДЗЬ НАСТУПАЕ

НА ПРАЙШЛОШЫМ першынстве нарадавалі нас спрынтэры. Яшчэ адна спроба палепшыць рэкорд універсітэта ў бегу на 200 метраў з бар'ерамі ўвянчалася поспехам. Гэта зрабіў студэнт хімфака У. Гараў. Ён прабеж гэту дыстанцыю за 26,2 секунды. Другім быў С. Сонцаў, трэцім У. Шымановіч.

Характэрнай асаблівасцю спаборніцтваў было тое, што вэтэранам лёгкай атлетыкі прыйшлося пацясніцца і ўступіць месца маладым. Так, у бегу на 800 метраў і 5000 метраў перамог студэнт першага курса гістфака М. Базылеў, паказаўшы адпаведна 2:03,4 і 16:28 сек. Цікава, што за дзень да першынства М. Базылеў устанавіў новы рэкорд універсітэта на 5000 метраў—15:44,0 секунды. Другія месцы заняў А. Кузнечык. Трэцяе месца на 800 метраў заваяваў

У мінулым тыдні адбыліся заключныя старты круглагадой універсітэцкай спартакіяды. На Маскоўскай шашы мераліся сіламі веласіпедысты, і першынства тут заваявалі студэнты матфана, а на Мінскім стадыёне «Дынама» лёгкаатлеты аспрэчвалі званні мацнейшых.

★ ★ ★

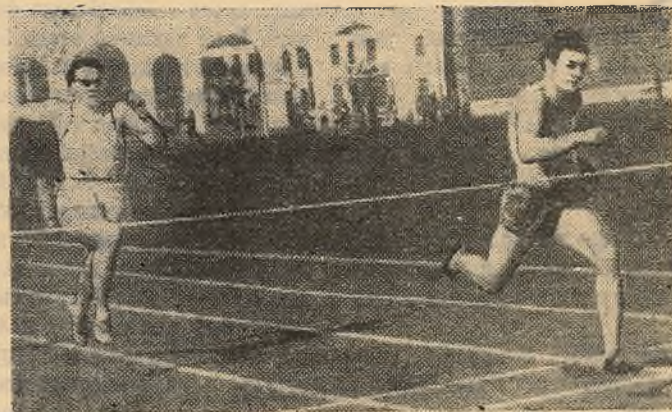
студэнт філфака А. Базарэвіч. Яго час 2:11,6 секунды.

Зноў паспяхова выступала Г. Саўчанка, студэнтка хімфака. Яна выйшла пераможцай па скачках у вышыню з вынікам 1,40 метраў, заняла трэцяе месца ў бегу на 100 метраў. У жанчын на 100 метраў перамагла студэнтка хімфака О. Каранеўская—13,0 секунды. О. Каранеўская паказала добры вынік па скачках у даўжыню (5,24 метраў), была другой у бегу на 80 метраў з бар'ерамі.

Майстар спорту Я. Гурвіч



Г. Саўчанка нікому не ўступіла першынства па скачках у вышыню.



На фінішы лепшы спрынтэр універсітэта і рэспублікі С. Сонцаў. (Фінальны забег на 1000 метраў).

прабежла 80 метраў з бар'ерамі за 11,8 секунды, заняла першае месца па скачках у даўжыню—5 метраў 35 сантыметраў.

Магчыма для некаторых нечаканымі, але заканамернымі былі вынікі па скачках у даўжыню і трайному скачку студэнтаў гістфака М. Магіло і хімфака М. Соналава. М. Соналаў паказаў у трайным скачку 13,84 м і заняў першае месца. М. Магіло з вынікам 6,52 м першынстваў па скачках у даўжыню.

Наступленне маладых радуе, паказвае, што ідзе добрая змена нашым лёгкаатлетам. Асабліва гэта бачна ў бегавых відах, у скачках. Але вось...

«АХІЛЕСАВА ПЯТА»

ГЭТА КІДАННІ і штурханні ў мужчын. І на гэтым першынстве не было паказана ні аднаго добрага выніку. Пераможца па кіданні дыска студэнт юрфака А. Яшын не дацягнуў да нарматыва трэцяга разрада (33,89) большасць удзельнікаў не змаглі дасягнуць і 30 метраў. Штурханне ядра таксама не прынесла задавальнення. Рэкорд універсітэта належыць Сіўцову і раўняецца 14,60 метраў, а заняўшы першае месца А. Яшын паказаў толькі

11,69 м. Гэта яскрава сведчыць аб узроўні падрыхтоўкі штурхальнікаў і кідальнікаў.

Ці вось яшчэ прыклад. В. Сітнікаў на спаборніцтвах заняў першае месца па кіданню кап'я з вынікам... 42, 40 м (!), ніжэй трэцяга разрада. А фіналісты па кіданню кап'я паказвалі толькі каля 30 метраў.

Некалькі лепш абстаіць справа па гэтых відах у жанчын. Хаця і тут толькі М. Верамейчык, Г. Андрэйчык і Я. Гурвіч паказваюць стабільныя вынікі.

ГІСТОРЫКІ АКАЗАЛІСЯ НА ВЫШЫНІ

І НЕ ТОЛЬКІ таму, што паказалі высокія вынікі па многіх відах спаборніцтваў. Дружны калектыў гістфака ведае, што зімой рыхтуюць калёсы, а летам санкі. Спартсмены гістфака добра падрыхтаваліся да першынства па лёгкай атлетыцы і заваявалі агульнакаманднае першае месца. Спрынтэры гістфака перамаглі ў эстафеце 4x100 з выдатным часам 45,0 сек. У жанчын эстафету выйграла каманда хімфака з вынікам 55,7 сек.

Другое месца заваявалі лёгкаатлеты хімфака, трэцяе дасталася матэматыкам.

Спаборніцтвы закончыліся. Цяпер лепшыя спартсмены будуць абараняць гонар універсітэта на рэспубліканскіх спаборніцтвах вышэйшых навучальных устаноў. Пажадаем ім поспехаў.

Ю. НІКАЛАЕВ.
Фота А. Міхайлава і С. Самбурскага.



Вось ён, рэкардсмен універсітэта ў бегу на 5000 м М. Базылеў.



У. Шымановіч і С. Сонцаў на дыстанцыі

—Які дзень сёння цудоўны, Вася! Колькі цяпла і святла! Вясна, Вясна, вясна!—у захапленні сказаў адзін з іх, сляпы; і дадаў:—а я задаволены, што мяне накіроўваюць у Гродна.

Іван Пятровіч пільна ўглядаўся ў хлопца, устаў і накіраваўся да яго.

— Саша... Аляксандр, цяжка гэта ты!

Маёр лёгка крануў за рукаў сляпога:

— Якімі шляхамі?

Хлопец уздрыгнуў.

—Прабачце, хто вы? — ціха спытаў ён.

—У лясках Свідзельскіх, мабыць, разам партызанілі...

—Ах, гэта вы, дзядзька Іван, што мяне з кулямёта нямецкага страляць вучыў?

—Той самы.

—Памятаю.

Рукі даўніх баявых сяброў з'ядналіся ў моцным поціску.

— Як жа здарылася з табой... такое няшчасце?—нарэшце пасля працяглай размовы спытаў маёр.

— Не засцярога, узрыўной хваляй ледзь не прыкончыла, — пачаў расказваць Аляксандр. — Кантужанага мяне падабралі санітары, лячыўся ў шпіталі. Цяжка, нават жудасна было ў першы час: я ўжо нічога не бачыў, а побач ні рад-

ні, ні таварышаў блізкіх.

—А вучоба як?—Не цяпелася Івану Пятровічу. —Ты ж да вайны, мабыць, вучыўся?

—У сорок першым я скончыў тры класы,—сказаў Аляксандр, і твар яго стаў задуманым, смутным,—але вучобу прыйшлося пачынаць зноў з першага класа, у школе сляпых, у Гродна. І там, вядома, цяжка было. А самае галоўнае—кніг не хапала. Звычайна школьнікі задаволены, калі бывае менш урокаў, уцякаюць часам з заняткаў, а мы гатовы былі па дзесяць гадзін падрад сядзець, слухаць: амаль усе веды даводзілася браць сыхам. Вельмі цяжка было вучыцца, але школу скончыў па-касамольску, з залатым медалем, а потым і ва ўніверсітэт паступіў, канчаю ў гэтым годзе...

Гэта сустрача ўзрушыла Аляксандра, прапаміналася былое.

«І якім жа поўным нечаканасцю бывае жыццё чалавеча!»—сядзячы за сталікам ля вагона аўто, думаў Саша, і з глыбіні памяці пачалі выплываць цёмныя, цёмныя дні, перапоўненыя страхам за будучае, а часам і адчаем. Хацелася ведаць, ці ўзыйдзе сонца для яго ў жыцці яшчэ хоць раз. Падчас здавалася, што марнымі былі гады пакутліва-цяжкай ву-

чобы, дарэмна ён цяпер карабкаецца па крутой сцежцы навукі: не сёння, дык заўтра перад ім у вучобе паўстане адвесная сцяна перашкоды, а ці зможа ён яе пераадолець?

Сумненні не давалі хлопцу пакою і пасля першых лекцый ва ўніверсітэце. Чытаць, чытаць і яшчэ раз чытаць—раілі выкладчыкі студэнтам. Але колькі можа прачытаць ён, пальцамі? Прытым кніг спецыяльна для сляпых зусім мала. Вось калі б хто пачытаў уголае, паслухаць бы... Таварышы?... Не варта рабіцца для іх залішнім цяжарам. У кожнага сваіх клопатаў хоць адбавіліся. «Эх, мабыць, дарэмна марыў стаць гісторыкам, дарэмна ішоў праз непагодлівую цемру, каб зноў вярнуцца ў строй і быць хоць бы крышку карысным для людзей... Хіба я падобны чым-небудзь да Паўкі Карчагіна...»—з болей у сэрцы думаў першакурснік, абіраючыся ў дарогу, дадому.

На парозе яго сустраў стараста групы камуніст Пятро Прахорчык.

—Куды, сябра, накіраваўся так рана?—спытаў ён.

—Ды вось... да цёткі—на Камароўку...—першы раз у жыцці схлусіў хлопец.

—Да цёткі ў другі раз з'ездзіш, а зараз давай пачытаем,—прапанаваў Пятро.

Іван ВАЙЦАХОВІЧ,
Пётр КРЫВАНОЖАНКА.

НА КОНКУРС

Гардзіеў вузел

ВІТАЦА МОЖНА па-рознаму.

Еўрапеец паціскае руку свайго знаёмага, ці здымае шляпу і кланяецца яму.

Індыец некалькі разоў прыкладае складзеныя далоні да ілба, суправаджаючы гэты жэст лёгкім панонам.

Некаторыя жыхары Афрыкі пры сустрэчы са знаёмымі пахлопваюць адзін аднаго па голым жываце.

Сыны аднаго з астравоў Палінезіі не падаюць аднаму руку, але затое па некалькі мінут з асададай трупца насамі.

Студэнт I курса філфака Юрась Моцны вітае сваіх знаёмых трохразовым: «Ля-ля, ля-ля, ля-ля!»

Але яшчэ нідзе і ніколі не было, каб чалавек ў знак прывітання разварнуўся—і бац! знаёмага па твары.

Знаёмцеся. Вынаходца новага віду прывітання студэнт 5 курса хімфака Леанід Кісялюк.

Калі прасачыць усё яго доўгае студэнцкае жыццё, атрымаецца даволі несучаснальны малюнак: п'янікі, бойкі, дэбашы, якія цягнулі за сабой касмічнай даўжыні хвост спяганняў.

Пасля чарговага дэбашу, які ўчыніў Кісялюк у інтэрнаце універсітэта па вуліцы Свядлова, дэкан хімічнага факультэта Іван Рыгоравіч Цішчанка апынуўся сапраўдны ў цяжкім становішчы.

—Зноў гэты Кісялюк? Што ж з ім рабіць?—пакутліва думаў дэкан.—Мы прымянялі ўжо самыя разнастайныя сродкі, але нічога не дапамагае. Бадай што застаецца адно... Аднак... аднак, Кісялюк п'янікурнік, і выключаць яго рэктарат наўрад ці згодзіцца. Ах, хоць бы хутчэй ён скончыў ды пайшоў ад нас.

Што ж датычыцца самога Кісялюка, дык яго менш за ўсё турбавала цяжкае становішча свайго дэкана. Ён ужо паспеў пераконацца, што V курс для яго нешта нахштальт райскіх кушчаў. Калі на малодшых курсах ён дэбашырыў, хуліганіў і п'янстваваў, над ім усё ж, як Дамоклаў меч, вісела пагроза выключэння. Цяпер жа, на V курсе, ён стаў смелым, як леў.

—Можа мы паб'ёмся?—гасцін-

на прапанаваў ён студэнтам першага курса геаграфічнага факультэта. І, не чакаючы згоды, Леанід з кулакамі накінуўся на акамянеўшых ад здзіўлення географіў. Аднак гэта акамянеласць прайшла хутка. Тое, што зрабілі былыя воіны з Кісялювым, Астап Бэндар калісьці характарызаваў, як вынас цела і грамадзянскую паніхиду парушальніка канвенцыі Панікоўскага. Прасцей кажучы, Кісялюк быў выкінуты ў калідор.

Не дабіўшыся перамогі над «першачкамі», ён накінуўся на вокны.

Праўда, і тут не абышлося без урону. Сцены і падлога калідора інтэрната—нямыя сведкі таго, як выходзіў крывёю, паранены ў «гераічнай бойцы» з вокнамі Кісялюк.

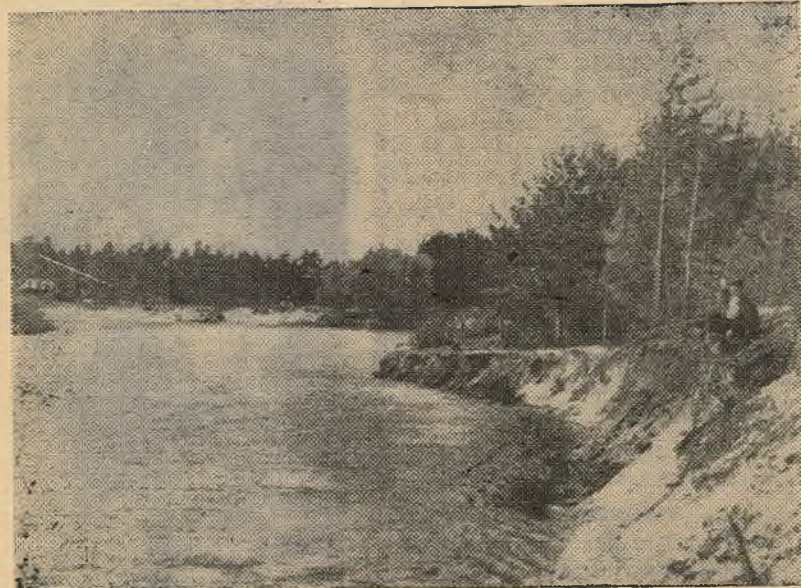
Раніца наступнага дня для Леаніда была непрыемнай: трашчала галава, балела парэзаная рука, а ў душы зноў заварушыўся страх. «А раптам пойдзе пагалоска па універсітэце?». І «герой» пайшоў прасіць прабачэння... Першакурснікі даравалі Леаніду, і ён супакоіўся.

—Хіба мяне можна выключаць з універсітэта? На мяне ж столькі сродкаў выдаткавана, — гаворыць усміхаючыся Кісялюк. —Як-небудзь закончым...

І ён меў рацыю. Аб гэтым жа гавораць і абаронцы Кісялюка. Праўда, гады 2—3 назад яны пелі крыху іншую песню. «Нельга ж выключаць, трэба выходзіць», — гаварылі яны. Дайшоў Кісялюк да V курса і не выхаваўся, а адвакаты зноў разводзяць рукамі: «Нельга ж выключаць, столькі ж сродкаў дзяржаўных ляснула!». Вось ужо сапраўды Гардзіеў вузел!

У сучасны момант дэканат і грамадскія арганізацыі хімфака настойліва шукаюць выйсця са складанага становішча. Гардзіеў жа вузел яны зацягнулі да адказу. І калі, яны, апынуўшыся ў становішчы Аляксандра Македонскага, прымуць тое рашэнне, якое прыняў калісьці вядомы палкаводзец, дык не памыляцца.

Г. АМЕЛЬЧАНКА.
Н. КРЫСЬКО.



Ручейкі прамчаліся в яр голопом. Радуга, как стремя, над рекой. И в ладоши листьями захопал Белогрудый ландыш над лозой. Травы молодые на покосах Поросли кустами шавеля, Покрути отряхивают росы

Тополя, плечами шевеля. Бубенцом в тиши звенит криница. Зарябило ряской на мели. К вечеру туман, как пар, клубится Над спиной натруженной земли.

В. КУНЕВИЧ.



Смех — не крик
(кажыцца Данила Шыла)

зямлю ад сорама не праваліўся.

Выкладчык зноў пытае:

—А дзе Швецыя?

Паказаў.

—А Швейцарыя?

Ну, ведаеце, тут сябры і злосць узяла.

—Таварыш выкладчык!—не вытрымаў ён.—Хопіць вам купляць. Гэта ж адно і тое ж.

Вядома, яго выкладчык з заліку прагнаў. Тады ён шпаргалкамі заняўся. І хіба толькі ён адзін. Ведаю я, як патрэбны гэтыя выратвальныя паперкі, гультаям, што цэлымі гадамі лынды б'юць. Я гаварыў з многімі такімі. Нават абнадзейваў іх, што мы ў шматтыражы што-кольвечы з парад ім дамо. Каб вы толькі бачылі, як іх заблішчэлі вочкі, засвяціліся твары ад радасці. Параіўшыся, мы вась і склалі.

ПАРАДЫ У ДАПАМОГУ ГУЛЬТАЯМ:

1. Вучыся глядзець на выкладчыка і адначасова чытаць шпаргалку на каленях. Інакш нічога не будзе.
2. Не чырваней ад хвалявання, калі спісваеш. Выгляд рабі сур'ёзны і разумны.
3. Не шамаці гучна шпаргалкай, каб не перашкаджаць экзаменатару.
4. Будзь мужным і не аддавай шпаргалкі.
5. (і апошня) Не карыстайся ні адным з чатырох раней памянёных спосабаў. Раю з уласнага вопыту. Верце мне!

Бывае ж, што на экзамене не да смеку па іншай прычыне. Была некалі на філфаку выкладчыца. Дык тая, бывала, сядзе і пачынае: —Што ёсць такое Паустоўскі.

Сядзіць, рыбку ловіць—і ўсё. А Есенін? Маякоўскі ўсю яго творчасць адным радком закрэсліў.

І паспрабуй тады даказаць і ёй ці яе асістэнту нейкаму Землянічкіну, што наша літаратуразнаўства інакш да іх ставіцца.

Дзе там будзе да смеку, калі на экзаменах яна пытала нават, які тытуль кур'ю прадзедаў праддэд Анегіна. Мы раз здорава пасмяяліся: адказваў мой сябра, смяхун такі несусветны. Дык ён расказваў, што Базараў кур'ю самасад, але больш за ўсё паважаў махорку фірмы «Кольерс і К», Яна была так задаволеная яго эрудыцыяй, што адразу ж уляпіла ў залікоўку пяцёрку, а для сябе таксама нешта запісала. Кажуць, што гэты факт яна пасля прыводзіла на лекцыях другім курсам.

Мы тады і пасмяяліся. Але смех смехам, а я, браткі, парадак люблю. Не магу спакойна праходзіць міма недахопаў. Яшчэ ў школе за мной першакласнікі бегалі і крычалі:

Шыла, шыла.
Нашто васы
Варушыла?

А я тады сатырычную газету рэдагаваў. Дык вась і цяпер я абавязкова стану ворагам для несумленных студэнтаў. А з сябрамі буду жыць у згодзе. Пасмяюся, пагутарым. Толькі вы мне дапамагаць павінны.

Знойдзеца ў вас такі чалавек, які не з кім не лічыцца, дрэнна вядзе сябе, не хоча вучыцца—напішыце мне пра яго. Я з ім хуценька разбярэся.

Эх, каб вы толькі ведалі, як я не люблю п'яніц. Сам ані кроплі не бяру, хоць я, Шыла, часта мог бы прыгледзіцца п'яніцам—вай-

страчком жа так добра коркі адкрываць. У нас жа яшчэ ёсць такія студэнты, што да бутэлькі прыкладваюцца, каб налыкацца малачка ад шалёнай кароўкі. Асабліва на юрфаку і гістаку, грэшны таксама і філфак. Вось для іх я і ўгатаваў сюрпрыз. Вось ён:

Завочны выцвярэннік
Даніла Шыла
Першы і гэтай установе павысаў
Леанід Кісялюк (5 курс хімфака)
Аб'ява
Удасцелілі ж раз гэтыя чыны
дзяцця Аляксандра — ворага
Здарова! Запрашанацца студэнтам
на роўнадушныя і бландуны
бутэлькі з белай галоўкай!

А то сапраўды часта атрымліваецца, што хлопцы п'юць, як ні ў сябе. Вось дзве паперкі, знойдзе- ния мною. Адна, здаецца, у 20 пакоі, а другая ў 28. Тут праведзены разлікі святкавання Першага мая.

У дзяўчат:

чыёркі 50, 80
сёррох 25 рублёў
каубаса 52 рублі
яблык 27 рублёў
мед 3 рублі
віно 12 рублёў 20
Асяго 170 рублёў

У хлопцаў:

гарэлка 150
чыёркі 3 рублі
каубаса 12 рублёў
Асяго 170

Унізе была прыпіска: «На хлеб не хапіла, не бядуй, хлопцы,— знойдзем у суседзяў».

Супраць п'яніства я і буду змагацца.

Ну, на сёння, мусіць, ужо і хопіць. Цяпер мы будзем сустракацца часцей—раз у два тыдні. Дык давайце ж, сябры, рукі на дружбу і будзем разам змагацца з усімі адмоўнымі з'явамі ў жыцці нашага універсітэта.

Ваш Даніла ШЫЛА.

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ